

Гродзенская гарадская цэнтральная
бібліятэка імя А.Я.Макаёнка

Бібліяграфічны спіс літаратуры
да 120-годдзя паэта

Максім Багдановіч: старонкі лёсу і творчасці

Гродна 2011

Максім Багдановіч: старонкі лёсу і творчасці [Тэкст]: бібліяграфічны спіс літаратуры да 120-годдзя паэта (1891-1917) / склад. Д.У. Крачко. – Гродна, 2011. – 8 с.

9 снежня 2011 года ў нашай краіне святкуецца 120-годдзе выдатнага паэта, крытыка і перакладчыка Максіма Багдановіча.

Багдановіч прынёс у беларускую літаратуру светаадчуванне інтэлігентнага чалавека, “асобасны” светапогляд. Найбольшая заслуга Максіма Багдановіча перад беларускай паэзіяй у тым, што ён вылучыў, паставіў у вершах на першае месца пачуццё асобы са сваім унутраным жыццём, са сваімі жаданнямі, марамі і запатрабаваннямі. Ліра Багдановіча перадае свет чалавечай душы, імкненні шчырага сэрца.

Багдановічу належыць асаблівае месца ў айчынай мастацкай культуры. Да яго амаль не было на беларускай мове лірыкі любоўнай. Ададанаць Бацькаўшчыне жывіла высокае натхненне паэта, дала яму сілы і надзею. Імя Максіма Багдановіча назаўсёды ўпісана ў нашу літаратуру.

У бібліяграфічным спісе літаратуры прадстаўлены сцэнарныя матэрыялы і асобныя артыкулы з перыядычных выданняў і кніг за 1991-2010 гады у дапамогу інфармацыйнай, адукацыйнай і культурна-дасугавай дзейнасці да юбілею Максіма Багдановіча. Акрамя таго, даюцца звесткі пра некаторыя празаічныя творы і вершы, прысвечаныя паэту, найбольш значныя бібліяграфічныя крыніцы.

Матэрыялы размешчаны на асноўных тэматычных раздзелах, а ўнутры – у алфавіце аўтараў і загаловаў. Бібліяграфічнае апісанне падпарадкоўваецца ДГСТу 7.1-2003 “Бібліяграфічны запіс. Бібліяграфічнае апісанне. Агульныя патрабаванні і правілы састаўлення”. Бібліяграфічны спіс літаратуры будзе карысны выкладчыкам, настаўнікам, студэнтам, школьнікам, бібліятэкарам.

Матэрыялы аб жыцці і творчасці Максіма Багдановіча

1. Андрэеў, Б. Загадка Максіма / Б. Андрэеў // Роднае слова. - 1991. - №12. - С. 26 - 28.
2. Бунцэвіч, Н. Пойдзем у оперу? Да Максіма!: пра оперу Ігара Паліводы «Максім» паводле твораў Максіма Багдановіча / Н. Бунцэвіч // Роднае слова. - 1995. - № 5. - С. 145 - 151.
3. Бутэвіч, А. Асноўныя вехі жыцця Максіма Багдановіча / А. Бутэвіч // Маладосць. - 2007. - №10. - С. 95 - 96.
4. Вабішчэвіч, В. Максім Багдановіч і гісторыя Беларусі / В. Вабішчэвіч // Роднае слова. - 1991. - №12. - С. 3 - 7.
5. Дышыневіч, В. «Але вась цераз цемень маланка блішчыць, асвятчае мне вобраз Хрыста...»: хрысціянскія матывы ў творчасці Максіма Багдановіча / В. Дышыневіч // Роднае слова. - 1993. - № 6. - С. 21 - 26.
6. Ждановіч, І. «...Тым імя мілае вышэй»: [жыццё і творчасць Максіма Багдановіча] / І. Ждановіч // Роднае слова. - 1991. - № 5. - С. 3 - 7.
7. Івашын, В. Максім Багдановіч - паэт высокай мастацкай культуры: духоўны свет лірычнага героя ў суадносінах з прыродай і грамадствам / В. Івашын // Роднае слова. - 2001. - №12. - С. 4.
8. Кароткая, Т. З роду страцімавых: [пра сям'ю Максіма Багдановіча] / Т. Кароткая // Роднае слова. - 1991. - №11. - С. 68 - 71.
9. Кісялевіч, А. «Я не самотны, я кнігу маю...»: да 80-годдзя з дня выхаду ў свет зборніка М. Багдановіча «Вянок» / А. Кісялевіч // Роднае слова. - 1993. - №12. - С. 62 - 65.
10. Конан, У. «Я паціху песні сумныя пяю...»: цыклічная структура лірыкі Максіма Багдановіча / У. Конан // Роднае слова. - 1997. - №4. - С. 20 - 33.
11. Ляшчэня, Т. Кампазітар і паэт: паэзія Максіма Багдановіча ў музыцы Анатоля Багатырова / Таццяна Ляшчэня // Роднае слова. - 2002. - №5. - С. 89 - 91.
12. Мазанік, Л. Да гісторыі выдання творчай спадчыны М. Багдановіча / Л. Мазанік // Роднае слова. - 1991. - №7-8. - С. 130 - 132.
13. Майсейчык, А. Аляксандр Пушкін у паэтычным свеце Максіма Багдановіча / А. Майсейчык // Роднае слова. - 1994. - №6. - С. 53 - 56.
14. Максмовіч, В. Краса і сіла: спасцігаючы загадку Максіма Багдановіча / В. Максмовіч // Роднае слова. - 2006. - №12. - С. 5.

15. Марачкін, А. «Заміж персідскага ўзору, цвяток радзімы васілька»: вобраз Максіма Багдановіча ў беларускім выяўленчым мастацтве / А. Марачкін // Роднае слова . - 1988. - №6. - С. 54 - 62.
16. Навуменка, І. Вывучэнне творчасці Максіма Багдановіча ў школе: дапам. для настаўнікаў / І. Навуменка, Т. Мароз. – Мінск: Беларуская навука, 2001. – 187 с.
17. Навуменка, І. «Заварожаны вячэрняй цішынёй»: паэтыка Максіма Багдановіча / І. Навуменка // Роднае слова. - 1997. - №12. - С. 47 - 58.
18. Навуменка, І. Максім Багдановіч: [жыццё і творчасць паэта: па новых крыніцах і фактах] / І. Навуменка. – Мінск: Навука, 1997.
19. Навуменка, І. «Ой, чаму я стаў паэтам у нашай беднай старане...»: старонкі жыцця Максіма Багдановіча / І. Навуменка // Роднае слова. - 1997. - №9. - С. 5 - 18.
20. Навуменка, І. Сведка часу, аддалены вякамі: бацькаўшчына сноў, летуценняў, легендаў Максіма Багдановіча / І. Навуменка // Роднае слова. - 1998. - №2. - С. 36 - 53.
21. Навуменка, І. Суладдзе са светам прыроды: адухоўленасць прыроды ў паэзіі Максіма Багдановіча / І. Навуменка // Роднае слова. - 1998. - №1. - С. 26 - 39.
22. Навуменка, І. «Як зрабілася, што пакахаў цябе я...»: жаночыя вобразы ў творчасці Максіма Багдановіча / І. Навуменка // Роднае слова. - 1997. - №11. - С. 30 - 43.

23. Пяткевіч, А. «...І Нёман недалёка»: гродзенскія адрасы М. Багдановіча / А. Пяткевіч // Роднае слова. - 1991. - №3. - С. 76 - 77.
24. Радавод Максіма Багдановіча / А. Бараховіч, В. Бяляўская, А. Кісялевіч, Н. Макарава, В. Мікута, С. Барыс // Роднае слова. - 1991. - №12. - С. 33 - 35.
25. Сінькова, Л. «І мела дзеўча выгляд маці...»: вобраз маці ў творчасці Максіма Багдановіча / Л. Сінькова // Роднае слова. - 2007. - №5. - С. 6 - 8.
26. Скарабагатаў, В. Паэзія Максіма Багдановіча ў творчасці беларускіх кампазітараў / Віктар Скарабагатаў // Роднае слова. - 1999. - №1. - С. 164 - 173.
27. Стаховіч-Ларчанка, Р. «Буду сніць і днямі і начамі»: лірыка кахання Максіма Багдановіча / Р. Стаховіч-Ларчанка // Роднае слова. - 2000. - №3. - С. 98; №4. - С. 96; №5. - С. 103; №6. - С. 94.
28. Тарасюк, Л. Пад зоркай Венеры: лірыка кахання ў паэзіі Максіма Багдановіча / Л. Тарасюк // Роднае слова. - 1997. - №4. - С. 34 - 47.

Творы, прысвечаныя паэту

Проза

29. Бутэвіч, А. Маладыя гады - маладыя жаданні: п'еса, прысвечаная М. Багдановічу / А. Бутэвіч // Маладосць. - 2007. - №10. - С. 75 - 95.
30. Бязозкі, Р. Чалавек напрудвесні: апавяданне пра Максіма Багдановіча / Рыгор Бязозкі. - Мінск: Народная асвета, 1986. - 176 с.
31. Ганчарова-Цынкевіч, Т.У. Максім Багдановіч і беларускае адраджэнне пачатку ХХ стагоддзя / Т.У. Ганчарова-Цынкевіч; М-ва адукацыі РБ. Бел. дзярж. Ун-т імя М. Танка. - Мінск., 1998.
32. Зуборев, Л. Максим Богданович: историко-документальная повесть о белорусском песняре и его семье / Л. Зуборев. - Минск.: Беларускі кнігазбор, 2004. - 147 с.
33. Мастацкія творы пра Максіма Багдановіча // Беларуская мова і літаратура - 1991. - №7. - С. 22.
34. Міклашэўскі, Я. Каханне і смерць, або лёс Максіма Багдановіча: раман-даследванне / Я. Міклашэўскі - Мінск: Мастацкая літаратура, 2009. - 367 с.: іл.

35. Науменко, И. Максим Богданович: главы из книги / Иван Науменко // Нёман. – 1999. - №2. – С.210-237.
36. Стральцоў, М. Загадка Багдановіча: аповесць-эсэ / М. Стральцоў. – Мінск.: Мастацкая літаратура, 1969. – 120 с.
37. Стральцоў, М. Загадка Багдановіча: урыўкі з аповесці-эсэ / М. Стральцоў // Полымя. - 2006. - №12. - С. 156-164.
38. У бязмежную даль: кніга пра Максіма Багдановіча / уклад. і аўт. прадмовы С.С. Панізнік. – Мінск: Асар, 1996.
39. Я хацеў бы спаткацца з Вамі... : літ.-публ. артыкулы пра Максіма Багдановіча / уклад. Т. Шэляговіч. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2009. – 182 с.: іл.

Вершы

40. Аксёнчык, Н. У вянок Максіму Багдановічу: верш / Н. Аксёнчык // Роднае слова. -1991. - №12. - С. 37.
41. Бензярук, Н. На магіле Багдановіча: верш / Н. Бензярук // Роднае слова. -1996. - №9. - С. 208.
42. Ждановіч, І. Арлы ірвуць, крывавяць цела: верш / І. Ждановіч // Роднае слова. - 1991. - №11. – Ніжняя вокладка.
43. Ждановіч, І. "...І сышліся, сабраліся...": верш / І. Ждановіч // Роднае слова. - 1991. - №11. – С. 79.
44. Жылка, Ул. Максім Багдановіч: верш / Анталогія беларускага санета / уклад. і аўт. прадмовы Я. Хвалеі – Мінск.: Ураджай, 2002. - С. 21.
45. Дранько-Майсюк, Л. "Багдановіч, ратуі, ...": верш / Л. Дранько-Майсюк // Маладосць. - 2007. - №10. - С. 98.
46. Канановіч, І. Маналог святога Максіма: верш / І. Канановіч // Маладосць. - 2009. - №9. - С.89 - 90.
47. Караткевіч, Ул. Багдановічу: верш / Ул. Караткевіч // Роднае слова. - 1992. - №11. – С. 27.
48. Малініч, В. Прысвячэнне М. Багдановічу / В. Малініч // Роднае слова. - 1991. - № 11. - С. 71.
49. Мятліцкі, М. Багдановічу: верш, прысвечаны Максіму Багдановічу / М. Мятліцкі // Полымя. - 2010. - №1. - С.7.
50. Наўроцкі, А. Верш Багдановіча: верш / А. Наўроцкі // Роднае слова.- 1995. - № 3. - С. 10.
51. Сіпакоў, Я. Я хачу вярнуцца да цябе... : верш / Я. Сіпакоў // Роднае слова. - 2001. - № 4. - С. 21.

52. Сіпакоў, Я. Ялта, Максім, кіпарысы: верш / Я. Сіпакоў // Роднае слова. - 2001. - № 4. - С. 21.
53. Шаладонаў, І. Мінулае ў мастацкай канцэпцыі часу паэзіі Максіма Багдановіча / І. Шаладонаў // Роднае слова. - 2010. - №10. - С. 12 - 13.
54. Янішчыц, Я. Смерць Максіма Багдановіча: верш, прысвечаны Максіму Багдановічу / Я. Янішчыц // Маладосць. - 2007. - №10. - С. 96.

Сцэнарыі і распрацоўкі ўрокаў

55. Апаровіч, Л. Ён жыў верай у светлую будучыню Бацькаўшчыны: сачыненне публіцыстычнага стылю з апісаннем помніка Максіму Багдановічу / Л. Апаровіч // Роднае слова. - 1991. - №12. - С. 38 - 45.
56. Аскірка, В. Вывучэнне біяграфій пісьменнікаў з выкарыстаннем камп'ютэрных тэхналогій: на прыкладзе біяграфіі Максіма Багдановіча. XI клас / В. Аскірка // Роднае слова. - 2007. - №4. - С. 44 - 45.
57. Буланда, В. «Будзь жа, век малады...»: Сцэнар імпрэзы па творах Максіма Багдановіча / В. Буланда // Роднае слова. - 1997. - № 4. - С. 129 - 136.
58. Ганіч, Г. «Твае напевы не заснулі...»: [у вянок Максіму]: інтэраваны ўрок у IX класе / Г. Ганіч // Роднае слова. - 1991. - №7-8. - С. 18 - 22.
59. Герасімовіч, В. Незабыўны Максім Багдановіч: літаратурная вечарына, прысвечаная 115-годдзю з дня нараджэння паэта / В. Герасімовіч // Бібліятэка прапануе. - 2006. - №5. - С. 13 - 15.
60. Жуковіч, М. У паэтычным садзе: урок-конкурс / М. Жуковіч. // Роднае слова. - 1991. - № 3. - С. 10 - 13.
61. Жызель, А. Вечна юны, як наша зямля: абагульняльны урок-гульня па творчасці Максіма Багдановіча ў 9 класе / А. Жызель // Роднае слова. - 1995. - №4. - С. 73 - 76.
62. Есіс, Я. Жыццё і творчасць Максіма Багдановіча: урок беларускай літаратуры ў 9 класе / Яўген Есіс // Роднае слова. - 2011. - №3. - С. 75 - 77.
63. Карзанава, А. "Дзіўная зорка Максіма Багдановіча": літаратурны вечар / А. Карзанава // Бібліятэка прапануе. - 2001. - №4. - С. 12 - 15.
64. Ляшук, В. «Маладыя гады, маладыя жаданні!»: вершы Максіма Багдановіча пра каханне ў курсе беларускай літаратуры для X класа / В. Ляшук // Роднае слова. - 1998. - №10. - С. 102 - 107.
65. Ляшук, В. Сістэма вывучэння паэзіі М. Багдановіча ў VII класе / В. Ляшук // Роднае слова. - 1991. - №2. - С. 19 - 23.

66. Ляшук, В. Сістэма вывучэння паэзіі М. Багдановіча ў VII класе / В. Ляшук // Роднае слова. - 1991. - №3. - С. 13 - 16.
67. Майсейчык, А. «Пявучых згукаў сіла...»: пытанні вершаскладання пры вывучэнні паэзіі Максіма Багдановіча / А. Майсейчык // Роднае слова. - 1991. - №5. - С. 12 - 16.
68. Навуменка, І.Я. “Жыве Максімава імя”: [урок-мантаж па творчасці Максіма Багдановіча] / І.Я. Навуменка, Т.І. Мароз // Навуменка, І.Я. Вывучэнне творчасці Максіма Багдановіча ў школе. – Мінск: Беларуская навука, 2001. – С. 100 – 105.
69. Навуменка, І.Я. “Перамагае, хто ведае”: [урок-віктарына па творчасці Максіма Багдановіча] / І.Я. Навуменка, Т.І. Мароз // Навуменка, І.Я. Вывучэнне творчасці Максіма Багдановіча ў школе. – Мінск: Беларуская навука, 2001. – С. 99 – 100.
70. Навуменка, І.Я. “Светлай памяці Максіма Багдановіча прысвячаецца...”: [урок-канцэрт па творчасці Максіма Багдановіча] / І.Я. Навуменка, Т.І. Мароз // Навуменка, І.Я. Вывучэнне творчасці Максіма Багдановіча ў школе. – Мінск: Беларуская навука, 2001. – С. 107 – 111.
71. Навумчык, М. Максім Багдановіч: тэставы кантроль у X класе / М. Навумчык. // Роднае слова. - 2003. - № 4. - С. 47.
72. Наскова, П. "Светлы след будзе вечна жывым...": сцэнар вечарыны, прысвечанай Максіму Багдановічу / П. Наскова // Роднае слова. - 2006. - №10. - С. 70 - 75.
73. Прашковіч, Л. «Што рабіць мне, каб кветкі не звялі?»: [літаратурна-музычная кампазіцыя] / Л. Прашковіч // Роднае слова. - 1991. - №6. - С. 57 - 61.
74. Рожына, Л. Чытацкая дзейнасць вучняў на ўроку беларускай літаратуры: на прыкладзе твораў Максіма Багдановіча / Л. Рожына // Роднае слова. - 1993. - № 5. - С. 58 - 63.
75. Руцкая, А. «Застаецца ён непаўторным»: сцэнарый літаратурнай гасцёўні для старэйшых класаў [прысвечаны Максіму Багдановічу] / А. Руцкая // Роднае слова. - 1991. - №7-8. - С. 108 - 112.
76. Серада, Л. «Светлы ж след будзе вечна жывым...»: дыдактычны матэрыял пра М. Багдановіча. IX клас / Л. Серада // Роднае слова. - 1991. - №7-8. - С. 24 - 29.
77. Чыгрын, С. «Вечна юны, як наша зямля...»: сцэнарый сустрэчы-гутаркі для вучняў старэйшых класаў [пра Максіма Багдановіча] / С. Чыгрын // Роднае слова. - 1991. - №7-8. - С. 112 - 115.

78. Шпак, Я. Нязгаснаю зоркай ты ў небе Радзімы навекі: літаратурна-музычны вечар па творчасці М. Багдановіча / Я. Шпак // Бібліятэка прапануе. - 2003. - №5. - С. 14 - 17.
79. Шыбайла, З. "Каханне ўзвышае вялікія душы...": урок па вершы "Раманс" Максіма Багдановіча / З. Шыбайла // Роднае слова. - 2004. - №9. - С. 43 - 45.
80. Якаўлева, Р. «І думкі мкнуцца мімаволі...»: [з вопыту пазакласнай работы] / Р. Якаўлева // Роднае слова. - 1991. - №6. - С. 68.

Бібліяграфія

81. Багдановіч М.А. (1891-1917) - 100 год з дня нараджэння, паэта, перакладчыка, літаратуразнаўца, празаіка, крытыка і гісторыка літаратуры: [рэкамендацыйны бібліяграфічны спіс] // Дадатак да "Новых кніг". - 1991. - №9. - 16 с.
82. Багдановіч М.А. (1891-1917) - 110 год з дня нараджэння, паэта, перакладчыка, літаратуразнаўца, празаіка, крытыка і гісторыка літаратуры: [бібліяграфія] // Дадатак да "Новых кніг". - 2001. - №10. - С. 9 - 14.
83. Беларускія пісьменнікі на старонках часопіса «Роднае слова»: бібліягр. паказ. / Бел. асац. «Конкурс»; склад. А.В. Высоцкая [і інш.]. - Мінск: Бел. асац. «Конкурс», 2008. – С. 6 - 14.
84. Навуменка, І.Я. Максім Багдановіч у творчасці беларускіх пісьменнікаў і працах літаратуразнаўцаў: [бібліяграфічны спіс] / І.Я. Навуменка, Т.І. Мароз // Навуменка, І.Я. Вывучэнне творчасці Максіма Багдановіча ў школе. – Мінск: Беларуская навука, 2001. – С. 148 – 155.

Электронныя рэсурсы

85. Багдановіч, Максім. Вянок: кніжка выбраных вершаў: (арыгінал) [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://asvieta.net/vianok.html>. – 25.03.2011.
86. “Беларуская палічка”: беларуская электронная бібліятэка [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: http://www.knihi.com/Maksim_Bagdanovic/. – 25.03.2011.
87. Вершы М. Багдановіча [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: http://rv-blr.com/vershu/vershu_hjeta/27?col=172. – 25.03.2011.
88. Паэт красы і гармоніі: да 120-годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча (1891-1917) [Электронны рэсурс] / Нацыянальная бібліятэка Беларусі; адказны за выпуск Л.В. Гарбачова. – 1 электрон. апт. дыск CD-ROM. – 2011.
89. [Сайт, прысвечаны творчасці Максіма Багдановіча] [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: [www http://maksimbogdanovich.ru/](http://maksimbogdanovich.ru/). – 25.03.2011.
90. Янка Сіпакоў. Тое лета: апавяданне пра Максіма Багдановіча [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.knihi.com>. – 25.03.2011.

**Прыкладныя загалюўкі выстаў
і экспазіцый да юбілею М. Багдановіча**

Шляхамі Максіма Багдановіча
На прасветлым алтары радзімы
Скрыжалі памяці
Імклівы час і постаць
Багдановіча
Элегія жыцця
Матыў беларускай душы
Паклон табе, Максіме!

Рыцар сумлення і свабоды
І доўжыцца шлях
Жыццё, знітаванае паэзіяй
Па Максімавых слядах...
Вяртанне Максіма
Ліра Багдановіча
Жыве Максімава імя...
Загадка Багдановіча

Максім Багдановіч: старонкі лёсу і творчасці

Бібліяграфічны спіс літаратуры
да 120-годдзя паэта

На беларускай мове

Складальнік: Крачко Д.У.
Рэдактар: Ілюшына І.М.

Адказны за выпуск: Свірыда Н.Р.

Тыраж: 30 экз.